

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 31/2003 vp

Hallituksen esitys laeiksi valmisteverotuslain sekä alkoholi- ja alkoholijuomaverosta an- netun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 10 päivänä lokakuuta 2003 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi valmisteverotuslain sekä alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamisesta (HE 80/2003 vp).

Lakialoitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavat lakialoitteet:

- LA 122/2003 vp — Osmo Soininvaara /vihr: Laki valmisteverotuslain sekä alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamisesta (läh. 8.10.2003)
- LA 123/2003 vp — Timo Soini /ps ym.: Laki alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamisesta (läh. 8.10.2003)

Lausunnot

Eduskunnan päätöksen mukaisesti sosiaali- ja terveysvaliokunta on antanut asiasta lausunnon (StVL 9/2003 vp), joka on tämän mietinnön liitteenä.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Irmeli Virtaranta, valtiovarainministeriö
- poliisiylitarkastaja Jorma Vuorio, sisäasiainministeriö
- hallitusneuvos Ismo Tuominen, sosiaali- ja terveysministeriö
- erikoistutkija Esa Österberg, Stakes
- tulliyli tarkastaja Kari Marjamäki, Tullihallitus
- verolakimies Tarja Tarkiainen, Suomen Kuntaliitto
- toimitusjohtaja Jaakko Uotila ja hallituksen puheenjohtaja Jussi Huttunen, Alko Oy
- toimialapäällikkö Irmeli Mustonen, Elin-
tarviketeollisuusliitto ry
- toimitusjohtaja Mika Seitovirta, Oy Hartwall Ab
- toimitusjohtaja Markku Rönkkö, Olvi Oyj
- elinkeinopoliittinen asiamies Pekka Roppo-
nen, Palvelutyönantajat ry
- toimitusjohtaja Risto Saarinen, Panimo- ja
virvoitusjuomateollisuusliitto
- toimitusjohtaja Osmo Laine, Päivittäistavara-
kauppa ry
- puheenjohtaja Henrik Lönnberg, Suomen
Alkoholijuomakauppayhdistys
- tiedottaja Raija Marttila, Suomen Elintarvike-
työläisten Liitto SEL ry
- asiamies Veli-Matti Aittoniemi, Suomen
Hotelli- ja Ravintolaliitto SHR ry

- puheenjohtaja Pekka Kääriäinen, Suomen Pienpanimoliitto
- päälakimies Anna Lundén, Suomen Yrittäjät ry
- elinkeinopoliittinen asiamies Asta Mörsky, Tupakkateollisuusliitto
- pääekonomisti Jaana Kurjenoja, Veronmaksajain Keskusliitto.

Kirjallisen lausunnon ovat antaneet:

- Palvelualojen ammattiliitto PAM ry
- Suomen Varustamoyhdistys, Ålands Redarförening sekä Tallink Suomi Oy
- Elintarviketeollisuusliitto, Kauppamallastamojen Yhdistys
- Laitilan Wirvoitusjuomatehdas
- valtiovarainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS JA LAKIALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan Euroopan yhteisön kanssa sovitun poikkeuksen päättymisen johdosta poistettaviksi matkustajien toisesta jäsenvaltiosta mukanaan tuomien alkoholijuomien ja tupakkatuotteiden määrälliset rajoitukset. Samalla siirryttäisiin noudattamaan sisämarkkinoiden yleisiä periaatteita, joiden mukaan yksityishenkilö saa tuoda Suomeen toisesta jäsenvaltiosta valmisteveron sisältämällä hinnalla hankkimiaan tuotteita joutumatta täällä maksamaan niistä uudelleen veroja edellyttäen, että hän tuo tuotteet mukanaan ja että tuotteet tulevat hänen henkilökohtaiseen käyttöönsä. Valmisteverotuksen eräitä säännöksiä veroilmoituksen antamisesta ja veron maksuvelvollisuuden syntyminen ajankohdasta tarkennettaisiin.

Euroopan unionin laajentumisen johdosta samoja sisämarkkinasäännöksiä ryhdyttäisiin soveltamaan laajentumisen alusta alkaen uusiin jäsenvaltioihin. Poikkeuksena tästä yleisestä periaatteesta ehdotetaan, että Suomi säilyttäisi voimassa olevat eräitä tupakkatuotteita koskevat määrälliset rajoituksensa sellaisille matkustajille, jotka saapuvat Suomeen niistä uusista jäsenvaltioista, jotka ovat saaneet oikeuden pitää eräiden tupakkatuotteiden verotonsa alle yhteisön yleisen vähimmäisverovaatimuksen. Määrällisiä rajoituksia sovellettaisiin niin kauan, kuin kunkin jäsenvaltion saamat siirtymäajan poikkeukset eri tupakkatuotteiden vähimmäisverotasosta olisivat voimassa.

Lisäksi alkoholiveroa ehdotetaan alennettavaksi keskimäärin 33 prosentilla tavoitteena sopeuttaa kuluttajahinnat tasolle, jolla kansalai-

silla ei olisi suurta kannustinta hankkia alkoholia ulkomailta. Veronalennus alentaisi kuluttajahintoja keskimäärin 22 prosentilla. Väkevien alkoholijuomien veroa ehdotetaan alennettavaksi eniten. Eräiden alkoholiryhmien määritelmiä tarkistettaisiin yhteisön oikeuden mukaisiksi. Tupakkatuotteiden verotukseen ei ehdoteta muutoksia.

Esitys liittyy valtion vuoden 2004 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Esitys liittyy myös Euroopan unionin laajentumiseen.

Ehdotettu laki valmisteverotuslain muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004, kuitenkin niin, että sen 18 b §:ää sovelletaan vasta 1 päivästä toukokuuta 2004. Laki alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004.

Lakialoitteet

Lakialoite LA 122/2003 vp on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle. Siinä ehdotetaan ensinnäkin, ettei väkevien alkoholijuomien veroa muutettaisi nykyisestä. Lisäksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 9 a §, jonka mukaan ravintoloille annettaisiin veronpalautus niiden myymästä miedosta alkoholista, viinin osalta kokonaan ja olutveron osalta siltä osin kuin se ylittää EU:n minimiverotason. Esityksen tavoitteena on ohjata kulutusta miedompiin alkoholijuomiin valvotuissa olosuhteissa ja edistää

palvelualojen työllisyyttä, tukea kotimaista kulutusta ja torjua harmaata taloutta.

Aloitteessa esitetään lisäksi, että tullilla olisi mahdollisuus rekisteröidä arviointia varten sellaiset yksityishenkilön omaan käyttöön tuomat alkoholimäärät, jotka ylittävät järjestelmädirektiivissä säädetty ohjeelliset määrät, 10 litraa väkeviä alkoholijuomia, 20 litraa välituotteita, 90 litraa viinejä tai 110 litraa olutta. Hallituksen tulee lisäksi selvittää syksyyn 2004 mennessä toteutuneiden lain muutosten vaikutukset ja arvioida uudelleen lainsäädännön muutostarpeet.

Lakialoite LA 123/2003 vp on niin ikään rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle. Siinä

ehdotetaan, että alkoholiveroa alennettaisiin huomattavasti vähemmän ja siten, että veronkevennykset suosisivat mietoja alkoholijuomia väkeviä enemmän. Esityksen tarkoituksena on tukea viime vuosina noudatettua alkoholipoliittista linjaa, jossa kulutusta on pyritty ohjaamaan mietoihin alkoholijuomiin. Aloitteessa esitetään lisäksi, että veroa alennettaisiin myös tulevana vuosina viisi prosenttia vuosittain, kunnes Suomen alkoholituotteiden hintataso olisi vertailukelpoinen muiden EU-jäsenenä olevien naapurimaiden kanssa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Valmisteverotuslakia koskevat ehdotukset

Valmisteverotuslakiin ehdotettujen muutosten tarkoituksena on poistaa ne alkoholi- ja tupakkatuotteisiin liittyvät määrälliset rajoitukset, joita Suomi on saanut ja saa vielä soveltaa erityissääntelyn turvin tämän vuoden loppuun. Ensi vuoden alusta on tarkoitus siirtyä noudattamaan sisämarkkinoita koskevia yleisiä periaatteita matkustajatuomisten valmisteverotuksessa. Tätä tarkoittavat muutokset ovat väistämättömiä, eikä valiokunnalla ole ehdotettuihin säännöksiin sinänsä huomautettavaa.

Valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä, että uusien sisämarkkinasäännösten soveltamisesta ja tulkinnasta tiedotettaisiin mahdollisimman tehokkaasti ja ennakoivasti, ennen kuin epäterveet ilmiöt pääsevät juurtumaan matkustuskäytäntöihin. Tärkeää on siten esimerkiksi selvittää lain verovapaudelle asettamia ehtoja siitä, että toisesta jäsenvaltiosta verollisina hankitut tuotteet tulevat matkustajan omaan käyttöön ja että matkustaja tuo tuotteet itse mukanaan. Merkityksellisiä voivat olla jopa yksittäisten seikkojen esille nosto, kuten esimerkiksi se, että mat-

kustajatuomisten erillinen kuljetus bussia seuraavassa rekassa ei täytä lain verovapaudelle asettamia ehtoja.

Tärkeää on myös tiedottaa, että henkilöiden ja tavaroiden vapaaseen liikkumiseen jäsenmaiden välillä on mahdollisuus puuttua myös jatkossa ja että Tulli suorittaa valvontaa vastakin. Vaikka summittaiset pistokoetarkastukset eivät ole enää sallittuja jäsenvaltioiden välisessä liikenteessä, valvontaa suoritetaan suunnitellusti ja systemaattisesti muita keinoja, kuten riskiprofilointia, automaattista hahmontunnistusjärjestelmää ja liikkuvia läpivalaisulaitteita käyttäen. Valvonta on pitkälti ennakkollista ja erilaisiin analyysihin perustuvaa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan esimerkiksi riskiprofilointiin perustuvilla kohdennetuilla tarkastuksilla on kyetty tähän mennessä paljastamaan salakuljetusyhteyksiä läntisellä maarajalla.

Valvontaan on myös tarvetta vastakin, jotta voidaan varmistua, että yksityishenkilöt noudattavat mm. kaupalliseen tarkoitukseen hankkimiaan tuotteita koskevia valmisteverotussäännöksiä. Matkustajille suunnattavassa tiedotuksessa on syytä korostaa, että minkälaista vastiketta tahansa vastaan luovutettavat tuotteet katsotaan kaupalliseen tarkoitukseen tuoduiksi. Kaupalliseen tarkoitukseen tuotavat tuotteet olisivat puolestaan verollisia määrästä riippumat-

ta. Jos siis yksityishenkilö tuo tuttavilleen alkoholia maksua vastaan, hänet rinnastetaan kaupalliseen tuojaan. Hänen tulee siten täyttää veronmaksun lisäksi kaikki verovelvollisuuteen liittyvät menettelyvaatimukset.

Valiokunta kannattaa myös menettelysääntöksiin ehdotettuja tarkennuksia. Ne takaavat, että tullilaissa säädettyjä toimivaltuuksia ja toimenpiteitä voidaan käyttää myös valmisteverovalvonnassa. Veron ilmoittamisvelvollisuutta koskevan kahden arkipäivän säännön poistaminen laittomalta tuonnilta ja veron välitön suoritusvelvollisuus näissä tilanteissa ovat myös perusteltuja.

Hallitus esittää, että samalla, kun yleiset matkustajatuomisista koskevat rajoitukset poistuvat, tupakkatuotteiden matkustajatuontia rajoitettaisiin niistä tulevista jäsenvaltioista, jotka siirtymäkauden ajan soveltavat tupakkatuotteisiinsa yhteisön vähimmäisverotasoja alempia veroperusteita. Valiokunta pitää tämän vanhoille jäsenmaille sallitun oikeuden hyväksikäyttöä perusteltuna ja tarpeellisena niin kauan, kuin siirtymäkaudet kestävät kussakin maassa. Rajoitus koskee kahdeksaa tulevaa jäsenvaltiota, mm. Viroa, Latviaa ja Liettuaa.

Alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annettua lakia koskevat ehdotukset

Hallituksen esityksen toisena tavoitteena määrällisten rajoitusten poistamisen lisäksi on ottaa huomioon EU:n laajentuminen ensi vuoden toukokuun alussa. Tämä ei sinänsä pakota muuttamaan alkoholiverolainsäädäntöä. Suomi voi siis päättää verotasosta omista lähtökohdistaan, kunhan lainsäädännössä otetaan huomioon EU:n minimiverotat ja perustamissopimuksen syrjimättömyyttä koskevat määräykset.

Hallituksen esitys on kuitenkin vastaus niihin muutospainaisiin, jotka aiheutuvat lähinnä Viron ja Suomen rajan muuttumisesta sisämarkkinarajaksi, jonka yli henkilöiden ja tavaroiden vapaa liikkuvuus on taattava. Koska Suomen alkoholiverot ovat Viroon nähden moninkertaiset ja alkoholijuomien hintaerot varsin merkittävät, kysymys optimaalisesta alkoholi- ja alkoholi-

juomien verotasosta on noussut esityksen keskeisimmäksi teemaksi.

Esityksessä on tutkittu kahta vaihtoehtoa. Toisessa verotasoa ei muutettaisi heti laajentamisen myötä, vaan tarpeen vaatiessa vasta myöhemmin. Toisessa vaihtoehdossa alkoholiveroja alennettaisiin ensi vuoden maaliskuun alusta sen välttämättömänä pidetyn määrän, jolla tilastoidun kulutuksen veropohja säilyisi mahdollisimman hyvin Suomessa, mutta jolla kulutuksen kasvu jäisi kuitenkin mahdollisimman pieneksi.

Kumpikin vaihtoehto lähtee samansuuruisesta alkoholin kokonaiskulutuksen kasvusta. Kasvun arvioidaan ohjautuvan kuitenkin enenevästi tilastoimattomaan kulutukseen, jos verotasojen eroa ei kavenneta Viroon ja muihin halvan viinan maihin nähden.

Hallituksen esitys perustuu monipuolisen seuraamusten arvioinnin jälkeen jälkimmäiselle vaihtoehdolle. Siinä matkustajatuonnista johtuvat kaikkinaiset haitat, ei vain verotuottojen menetykset, osoittautuivat pienemmiksi.

Hallitus ehdottaa siis sen suuruisia veronalennuksia, jotka ovat välttämättömiä estämään matkustajatuonnin hillitsemättömän kasvun. Suurimmat veronalennukset esitetään kohdistettaviksi niihin tuoteryhmiin, joiden vähittäismyyntihintojen erot ovat suurimmat ja joissa matkustajatuonti on helpointa. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että veronalennus olisi suurin, 44 prosenttia, väkevässä alkoholijuomissa. Välituotteiden verotasoa esitetään alennettavaksi 40, mietojen viinien 10 ja oluen verotaso 32 prosenttia. Kaikkein miedoimpien alkoholijuomien verotaso säilyisi nykyisellään, jotta juomien hinnat eivät muodostuisi virvoitusjuomia edullisemmiksi. Ehdotus säilyttäisi alkoholiverotuksen nykyrakenteen siltä osin, että vero olisi edelleen korkein väkevässä juomissa ja alhaisin viineissä. Eri alkoholijuomien verotasojen suhteelliset erot kuitenkin pienensivät nykyisestä.

Esityksen tarkoituksena on turvata alkoholin valmistukseen ja myyntiin liittyvän yritystoiminnan toimintaedellytykset ja ylläpitää alan työllisyyttä. Kulutuksen lisääntyminen nimenomaan tilastoituna kulutuksena edistää kansan-

taloutta ja pienentää harmaan talouden kasvavia uhkia.

Valiokunta keskittyy seuraavassa yksinomaan hallituksen esityksessä olevien vaihtoehtojen arviointiin. Valiokunnalla ei ole huomautettavaa esitykseen siltä osin, kuin siinä on kysymys yhteisön lainsäädännöstä johtuvista tarkennuksista viinin, muun käymisteitse valmistetun alkoholin tai välituotteiden määrittelyyn.

Taustaoletukset

Hallituksen esitys perustuu moninaiseen vaikutusten arviointiin, jossa käytettyjä malleja ovat olleet kehittämässä valtiovarainministeriön kansantalousosaston lisäksi myös Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus (Stakes), Valtion taloudellinen tutkimuskeskus (VATT) ja Liiketaloustieteellinen tutkimuslaitos (LTT).

Esitetyistä oletamista kaksi on keskeistä, nimittäin oletus Viroon suuntautuvien matkojen matkustajamäärien ja keskimääräisten matkustajatuomisten muutoksista siinä tapauksessa, että alkoholiveroja ei alenneta lainkaan, verrattuna tilanteeseen, jossa veroja alennetaan hallituksen esittämällä tavalla. Näille arvioille perustuvat laskelmat verotuottomenetyksistä, kokonaiskulutuksen kasvusta sekä sen jakautumisesta tilastoituun ja tilastoimattomaan kulutukseen. Ne vaikuttavat puolestaan niihin arvioihin, joita on esitetty alkoholin myynnin laskusta Suomessa sekä sen heijastusvaikutuksista alan elinkeinojen kehitykseen.

Esityksessä arvioidaan, että Viroon matkustavien suomalaisten määrä kasvaa nykyisestä 2,5 miljoonasta 3 miljoonaan, jos alkoholiveroja ei alenneta lainkaan. Automatkoilijoiden määrä olisi tästä 0,5 miljoonaa. Olettama on, että automatkat kaksinkertaistuisivat nykyisestä. Laivamatkustajan arvioidaan tuovan keskimäärin 6 litraa väkeviä, 2 litraa viiniä ja 8 litraa olutta. Automatkoilijan oletetaan tuovan 10 litraa väkeviä, 36 litraa viiniä ja 56 litraa olutta. Lisätuonti Viirasta olisi noin 13 miljoonaa litraa sataprosenttista alkoholia eli noin 2,5 litraa asukasta kohden. Tästä lisäkulutuksen osuus olisi vajaat

litra ja kotimaisen myynnin vähenemä runsaat 1,5 litraa. Kokonaiskulutuksesta, arviolta 11 litraa sataprosenttista alkoholia asukasta kohden vuonna 2004, tilastoidun kulutuksen osuus olisi vajaat 7 litraa ja tilastoimattoman runsaat 4 litraa. Valtion alkoholin myynnistä saamat välilliset verotulot laskisivat veropohjan menetyksen vuoksi arviolta 415 miljoonaa euroa vuonna 2004.

Hallituksen esityksessä oletetaan vastaavasti, että esitetyjen veronalennusten jälkeen matkailijamäärä Viroon säilyisi nykyisellään noin 2,5 miljoonassa tai kasvaisi hieman, noin 2,8 miljoonaan matkailijaan vuodessa. Keskimääräisiksi matkustajatuomisiksi oletetaan 2 litraa väkeviä, 9 litraa viiniä ja 8 litraa olutta. Automatkoilijan tuomisiksi oletetaan keskimäärin 8 litraa väkeviä, 20 litraa viiniä ja 40 litraa olutta. Lisätuonti Viirasta olisi 3—3,5 miljoonaa litraa sataprosenttista alkoholia eli noin 0,7 litraa asukasta kohden. Lisäkulutuksen osuus tästä olisi 0,2 litraa ja kotimaisen myynnin vähenemä 0,5 litraa. Tilastoidun alkoholin osuudeksi kokonaiskulutuksesta vuonna 2004 arvioidaan 9 litraa ja tilastoimattoman runsaat 2 litraa sataprosenttista alkoholia asukasta kohden. Valtion verotulojen menetys olisi 55 miljoonaa euroa edellä olevaa pienempi.

Valiokunta ei voi esittää asiantuntijakuulemisen perusteella hallituksen esitystä parempia vaikutusarvioita, vaikka kritiikkiä on esitetty yhtälailla vastaisen matkustajatuonnin yli- kuin aliarvioimisestakin. Valiokunta toteaa kuitenkin, että arviot sisältävät niin monia ja eritasoisia oletuksia matkustajien käyttäytymisen muutoksista, että muutos jossakin olettamassa saattaa heilauttaa lopputulemaa olennaisesti.

Koska matkustajamäärien ja matkustajatuomisten muutoksista ei voida tehdä kovin varmoja oletuksia, valiokunta pitää sinänsä riittävänä sitä, että hallituksen esityksessä on tarkasteltu vain kahta selkeää ja vastakkaista vaihtoehtoa, sitä, ettei alkoholiveroa lasketa lainkaan, ja sitä, että verotaso mitoitetaan hallituksen esittämällä tavalla. Tämä vastaa myös niitä kahta päävaihtoehtoa, jotka ovat nousseet esille valiokunnan asiantuntijakuulemisessa.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan lausunto

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on keskittynyt lausunnossaan yksinomaan esityksen sosiaali- ja terveyspoliittisiin vaikutuksiin. Se ei ole esittänyt minkäänlaista johtopäätöstä vaan on tuonut esiin erilaisia näkökohtia. Lausuntoon liittyy kolme erivävyä mielipidettä, joissa veronalennuksista esitetään luovuttavaksi kokonaan tai niitä esitetään pienennettäväksi erityisesti väkevien juomien osalta.

Valiokunta toteaa ensinnäkin, että hallituksen esityksessä on arvioitu sosiaali- ja terveysvaikutuksia ohuelti. Esityksessä olisi pitänyt käsitellä myös erisuuruisten veronalennusten vaikutuksia sen sijaan, että siinä on tarkasteltu vain kahta vastakkaista vaihtoehtoa.

Verotus on ollut valiokunnan mielestä kohtalaisen tehokas ja käytetty keino myös terveyspoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Veronalennusten painottaminen väkeviin juomiin ei vastaa kuitenkaan aikaisemmin valittua linjaa.

Hinta puolestaan on merkittävin yksittäinen tekijä, joka vaikuttaa alkoholin kokonaiskulutukseen. Koska alkoholin saatavuutta on lisätty 1990-luvulla, hintojen alennuksella on valiokunnan käsityksen mukaan entistä suurempi vaikutus kulutukseen.

Lausunnossa arvioidaan, että alkoholin kulutus Suomessa tulee kasvamaan 4,4—33 prosenttia ja että alkoholin välittömät haittavaikutukset kasvavat samansuuntaisesti. Kulutuksen kasvu tapahtuu tilanteessa, jossa alkoholin käytön terveydellisiä ja sosiaalisia haittavaikutuksia ei ole valiokunnan mielestä tiedostettu eikä hoidettu asianmukaisesti edes nykykulutuksen tasolla.

Kulutuksen kasvu tulee näkymään tarpeena lisätä kunnallisia palveluita laajasti. Valiokunta arvioi suorien, yhteiskunnan maksettavaksi tulevien vuosittaisten kustannusten määräksi vajaa miljardi euroa. Alkoholi aiheuttaa lisäksi vaikeasti mitattavia työn tuottavuuden menetyksiä ja kärsimyksiä perheille.

Valiokunta on kiinnittänyt huomiota lisäksi alkoholihaittojen ehkäisyyn. Riskiryhmiä ovat erityisesti alkoholin suurkuluttajat sekä alkoholiin tottumattomat nuoret. Valiokunta pitää hyvänä, että hallitus valmistele lähivuosiksi laaja-

pohjaisen, eri toimijatahojen yhteistyötä koordinoivan kansallisen alkoholiohjelman. Se pitää myös alkoholin kokonaiskulutuksen kääntämistä laskuun oikeana tavoitteena, johon tulee pyrkiä kaikin keinoin.

Valiokunta korostaa, että päihteiden vastaisessa työssä tulee toimia monilla tasoilla; valtion, kuntien, pienempien yhteisöjen ja myös yksilötasolla. Huomiota tulee kiinnittää myös valvonnan keinoihin, ikärajoituksiin, mainonnan rajoihin ja liikkeiden aukioloaikoihin sekä valvonnan resursseihin. Lisäksi on tärkeää puuttua ajoissa lasten ja nuorten alkoholin käyttöön ja ehkäistä ennalta nuorten syrjäytymistä. Merkitystä on myös vanhempien esimerkkikäyttäytymisellä, päihteettömillä ympäristöillä sekä elämäntapoja koskevilla selkeillä moraalikoodeilla. Yksittäisenä esimerkkinä tästä on mm. sen seikan korostaminen, että alkoholin välittäminen alaikäisille on rikos ja että kaikkien aikuisten, myös vanhempien ja sisarusten, on kieltäydyttävä alkoholin välittämisestä lapsille.

Valiokunta pitää välttämättömänä sitä, että lain vaikutuksia alkoholin kulutukseen, käyttötottumuksiin, haittojen kehitykseen sekä palveluiden tarpeeseen seurataan ja arvioidaan mahdollisimman kattavasti.

Valiokunnan asiantuntijakuuleminen

Pääosa valiokunnan kuulemista asiantuntijoista on joko kannattanut hallituksen esitystä tai katsonut, että erityisesti olueeseen kohdistuvan veronalennuksen pitäisi olla esitettyä suurempi kotimarkkinoiden kilpailukyvyyn säilyttämiseksi.

Alkoholitutkijoiden kanta. Useimmat valiokunnan kuulemat alkoholitutkimusta edustavat asiantuntijat ovat olleet tyytyväisiä hallituksen esitykseen. Esitys on heidän mielestään tarkka ja huolellinen ja siinä on otettu huomioon ratkaisun teon kannalta olennaiset tekijät. He ovat todenneet lisäksi, että vaikka alkoholin kulutuksessa tapahtuvia muutoksia on vaikea arvioida, hallituksen esitystä parempaa ennustetta ei voida esittää.

Asiantuntijat ennakoivat hallituksen esityksen tavoin mm., että terveys- ja sosiaaliset haitat

tulevat lisääntymään ja että riskit kohdistuvat erityisesti alkoholin suurkuluttajiin ja nuoriin. Tutkijat ovat korostaneet sitä, että tästä eteenpäin on edettävä askel askeleelta ja seurattava ti- lannetta. Tarpeen tullen on oltava myös valmiut- ta muuttaa nyt tehtyjä päätöksiä. Suomalaisten alkoholin kulutus on nykyisin keskieurooppalai- sella tasolla, eikä se saisi nousta siitä enää. Suuntaus on muutoinkin Euroopassa aleneva. Yhtenä mittarina voitaisiin pitää vuoden 2004 alkoholin kokonaiskulutusta, josta kulutus ei saisi siis enää kasvaa.

Kauppa ja teollisuuden näkökulma. Päivittäis- tavarakauppaa, panimoteollisuutta ja muuta al- koholin valmistukseen ja myyntiin liittyvää elin- keinoelämää edustavien asiantuntijoiden mieles- tä alkoholi- ja alkoholijuomaverojen alennus on välttämätön, jotta alan yleiset toimintaedellytyk- set säilyvät. Useat tahot pitivät esitettyjä alen- nuksia kuitenkin riittämättöminä, jotta niillä voitaisiin estää etupäässä Viroon suuntautuva viinaralli. Viron tuonnin arvioidaan vähintään viisinkertaistuvan nykyisestä. Käsitysten tueksi on esitetty Englannin ja Ranskan, Ruotsin ja Tanskan sekä Tanskan ja Saksan välisillä rajoil- la tapahtuva mittava ostosmatkailu, vaikka näil- lä rajoilla alkoholin hintaerot ovat pienempiä kuin Suomen ja Viron välillä.

Asiantuntijat ovat huomauttaneet myös ris- keistä, jotka liittyvät harmaaseen talouteen ja sen mukanaan tuomiin muihin yhteiskunnal- lisiin ongelmiin ns. porttiteorian mukaisesti. He ovat korostaneet myös sitä, että kerran menetety- tyä myyntiä on vaikea saada takaisin. Verotaso- päätöksellä on siten kauaskantoisia vaikutuksia koko alan tulevaisuuteen.

Ala on arvioinut, että lisääntyvä alkoholin tuonti merkitsee kotimaisen alkoholiostosten kysynnän laskua 25 prosenttia nykyisestä. Tämä merkitsisi noin 4 000 ravintola-alan työntekijän ja 2 000 päivittäistavarakaupassa työskentele- vän vähenemää työvoimatarpeessa. Vähenemä olisi koko kotimaisen alkoholituotannon tuotan- toketjussa maatalouden mallasviljelijöistä ravin- tolatyöntekijöihin yhteensä 25 000—38 000 henkilöä. Myös työntekijöiden edustajat ovat

korostaneet ratkaisun työllisyysvaikutuksia mui- den seuraamusten ohella. Heidän mukaansa ve- rotason alentaminen on välttämätöntä mutta esi- tys itsessään riittämätön.

Asiantuntijakuulemisessa on ehdotettu, että oluen alkoholiveroa alennettaisiin 32 prosentin sijasta 70 prosenttia, jolloin oluen hintataso Suo- messa ei olisi esimerkiksi Viroon nähden enää kaksinkertainen. Asiantuntijoiden käsityksen mukaan Virosta tullaan tuomaan olutta mm. sen vuoksi, että 110 litraa olutta maksaa Virossa vä- hemmän kuin 10 litraa väkeviä juomia. Kum- mankaan määrän kuljettaminen ei ole ongelma, koska matkanjärjestäjät ja paikalliset myyjät huolehtivat siitä, että ostosmatkailusta tulee mahdollisimman vaivatonta. Kuljetusongelmia merkittävämpi tekijä on asiantuntijoiden mu- kaan 20 tunnin aikarajan poistuminen Viron lii- kenteestä. Asiantuntijat ovat huomauttaneet li- säksi siitä, että hallituksen esityksessä olevat oluen hintavertailut eivät ole edustavia, koska niissä vertailukohdaksi on otettu Suomen keski- olut, vaikka Virosta tuodaan yksinomaan vah- vaa olutta. Jos vertailukohdaksi otetaan saman- vahvuiset oluet, hintaero on vielä suurempi olu- essa kuin väkevissä juomissa.

Asiantuntijakuulemisessa on edellytetty li- säksi, että siideriä ja olutta kohdeltaisiin samal- la tavoin.

Pienpanimoiden asema. Oluelle esitetty ve- ron alennus 32 prosenttia kaventaisi pienpani- moiden saamaa veroetua ja kasvattaisi siten hin- taeroa isojen panimoiden tuotteisiin nähden. Tämä saattaa toiminnan kannattavuuden kyseen- alaiseksi, koska erityisoluiden valmistuskustan- nukset ovat yli nelinkertaiset suurpanimoihin verrattuna. Tuotanto on työvoimavaltaista, ja ala työllistää tällä hetkellä noin 150 henkilöä. Pien- panimoiden poistuma on ollut viime vuosina 2— 3 vuodessa. Syynä toiminnan lopettamiseen on ollut yleensä kannattamattomuus.

Jotta alan toimintaedellytykset voitaisiin tur- vata, asiantuntijakuulemisessa on ehdotettu, että pienpanimoiden tuottamalle oluelle myönnet- tävää veronalennusta suurennettaisiin. Samalla veroasteikko tulisi muuttaa progressiiviseksi ja

pienpanimon tuotantoraja nostaa 10 000 000 litraan olutta kalenterivuodessa.

Järjestöjen kannanotot. Valiokunta on kuullut laajasti myös eri järjestöjä. Myös näissä puheenvuoroissa on pidetty verotason alentamista oikeana ratkaisuna. Sen on katsottu hillitsevän matkustajatuonnista johtuvaa veropohjan menetystä, pimeiden markkinoiden kasvua ja sen kielteisiä lisävaikutuksia. Esityksen on katsottu myös hillitsevän inflaatiota ja tukevan kotitalouksien ostovoimaa.

Asiantuntijoiden lausunnoissa on kiinnitetty erityistä huomiota alkoholiliitännäisen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin ja alan työllisyysvaikutuksiin. Eräät asiantuntijat ovat pitäneet esitettyjä veronalennuksia riittämättöminä. Ongelmallisimmaksi on nähty se vaihtoehto, ettei verotaso laskettaisi lainkaan. Asiantuntijat ovat muistuttaneet lisäksi kansantaloudessakin tunnetusta ilmiöstä, jonka mukaan alkuperäiseen tilanteeseen ei enää päästä, vaikka parametrejä muutettaisiin. Jälkikäteen tehtävät veronalennukset eivät pysty siten korjaamaan jo tapahtunutta veropohjan menetystä eivätkä pimeiden markkinoiden sekä niihin liittyvien lieveilmiöiden syntyä ja kasvua.

Viranomaiskannanotot. Valiokunta on kuullut myös alkoholin kanssa tekemisiin joutuvia viranomaistahoja, kuten poliisia ja tullia. Nämä tahot ovat osallistuneet myös hallituksen esityksen valmisteluun. Esityksessä on tuotu siten esiin ne lisääntyvään alkoholinkulutukseen liittyvät kielteiset seuraamukset, jotka vastaavat näiden viranomaistahojen käsityksiä. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa ei tullut esiin mitään sellaisia erityisiä huomioita, joita ei olisi käsitelty hallituksen esityksessä.

Johtopäätökset

Hallituksen esitys on laadittu valiokunnan mielestä kattavasti, ja se sisältää ratkaisunten kanalta oleelliset tiedot. Siinä esitetyistä vaikutusarvioista ei ole voitu esittää parempaa selvitystä valiokunnan asiantuntijakuulemisessa.

Asian käsittelyssä ovat olleet esillä lähinnä kaksi päävaihtoehtoa, mm. Ruotsin valitsema linja, jossa verotaso ei lasketa siinä yhteydessä, kun matkustajakiintiöt poistuvat. Toinen vaihtoehto on hallituksen esittämä vähäisin veronalennus, jolla arvioiden mukaan voidaan turvata tilastoidun kulutuksen säilyminen Suomessa. Ainoat konkreettiset lisäehdotukset ovat koskeneet oluen verotason laskua 70 prosenttiin. Yksikään valiokunnan kuulema asiantuntija ei ole esimerkiksi esittänyt varovaisempaa alennusta väkeville juomille. Väkevien juomien verotasosta päätettäessä on syytä huomata lisäksi, että pirtun osuus on ollut 80 prosenttia tullen tekemisissä tähänastisissa takavarikoissa.

Valiokunta katsoo saamansa selvityksen perusteella, että uhkakuvat ovat suuremmat ja vaikeammin voitettavissa silloin, jos verotaso ei sopeuteta. Syntyvät ongelmat voivat olla sellaisia, ettei niitä ehkä voida kitkeä koskaan. Valiokunta pitää erityisenä huolena harmaan talouden laajentumista ja sen kaikkinaisten kielteisten seurausilmiöiden yleistymistä. Lisäksi riski veropohjan, alkoholiliitännäisen teollisuuden työpaikkojen ja mahdollisesti kotimaisen panimoalan menettämisestä on suuri. Eräillä suomalaisilla panimoyrityksillä on jo tällä hetkellä panimot Baltiassa sikäläistä kulutusta varten. Tuotannon siirto Suomesta Baltiaan vaatii valiokunnan kuulemien asiantuntijoiden mukaan aikaa vain 0,5—1 vuotta.

Edellä olevien uhkien rinnalla on arvioitava alkoholin kulutuksesta aiheutuvia haittoja. Alkoholin kulutuksen on arvioitu kasvavan joka tapauksessa, olipa ratkaisu verokysymyksessä mikä tahansa. Veroratkaisulla on enintään vaikutusta siihen, minkä kulutuksen arvioidaan kasvavan, tilastoidun vai tilastoimattoman. Tämä koskee valiokunnan käsityksen mukaan myös väkeviä juomia.

Valiokunta puoltaa edellä esitetyillä perusteilla hallituksen esitystä. Valiokunta yhtyy myös siihen näkemykseen, että kysymys on laaja-alaisesta, koko kansantalouteen ja ihmisten hyvinvointiin liittyvästä ratkaisusta. Valiokunta tukee sen vuoksi niitä toimenpiteitä, joita hallitus esittää seurannan, tiedotuksen ja valvonnan

tehostamiseksi. Tavoitteet näissä hankkeissa tulee asettaa kunnianhimoisesti. Riittävän vahva tahtotila tukee niin yhteiskunnan kuin yksilöiden toimintaa uudessa tilanteessa.

Valiokunta ehdottaa lisäksi, että pienpanimoiden veronhuojennuksia tarkistetaan jäljempänä esitetyin tavoin. Koska hallituksen esitys muodostaa huolellisesti valmistellun kokonaisuuden, jonka osat on suhteutettu toisiinsa alussa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi, valiokunta katsoo, ettei oluelle tai siiderille esitetyä verotaso ole aihetta muuttaa tässä vaiheessa.

Lakialoitteet

LA 122/2003 vp. Valiokunta on käsitellyt edellä niitä uhkia, joita aiheutuu siitä, ettei alkoholin verotaso sopeuteta lähemmäksi muiden jäsenvaltioiden verotaso. Nämä uhkat koskevat myös sitä tilannetta, että väkevät juomat jätetään yksin veronalennusten ulkopuolelle. Valiokunta ei kannata sen vuoksi ehdotusta siitä, että väkevien juomien verotaso jätettäisiin ennalleen.

Alkoholiverodirektiivi edellyttää, että kaikkiin siinä määriteltyihin samanlaisiin tuotteisiin tulee soveltaa yhtä ja samaa verotaso riippumatta tuotteen käyttötarkoituksesta. Ehdotus ravintoloille palautettavasta viinin ja oluen alkoholiverosta ei ole siten yhteisöoikeuden mukaan mahdollinen.

Lakialoitteessa ehdotettu matkustajatuomisten rekisteröintimahdollisuus on puolestaan ongelmallinen sekä järjestelmädirektiivin että sisämarkkinoiden yleisten periaatteiden kannalta. Järjestelmädirektiivin tavoite on taata valmisteveronalaisten tuotteiden vapaa liikkuvuus sisämarkkinoilla. Direktiivin tavoite ja yleiset sisämarkkinaperiaatteet estävät myös systemaattisten tai pistokoeluentoisten tarkastusten suorittamisen rajoilla. Asiassa ei voida vedota valiokunnan saaman selvityksen mukaan myöskään perustamissopimuksen 30 artiklaan, jolla voidaan rajoittaa tavaroiden vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla mm. ihmisten terveyteen, julkiiseen moraaliin tai yleiseen järjestykseen liitty-

viin seikkoihin vedoten. Artiklan soveltamisen edellytyksenä on muun ohessa se, ettei asiasta ole yhteisön säännöksiä. Koska matkustajatuomisten määriä on säädelty sekundäärilainsäädännössä, 30 artiklaan ei voida vedota.

LA 123/2003 vp. Valiokunta on hyväksynyt näkemyksen, jonka mukaan hallituksen esittämä veronalennus on pienin mahdollinen, jolla voidaan torjua harmaan tuonnin ja tilastoimattoman kulutuksen kasvuun liittyvät uhkat. Valiokunta ei kannata sen vuoksi aloitetta, jonka mukaan väkevien juomien ja välituotteiden veroa alennettaisiin esitettyä vähemmän. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan lakialoitteessa olevat arviot matkustajamääristä ovat lisäksi veronalennukset huomioon ottaen alhaisia ja ennusteet matkustajatuomisten määrän kasvusta epärealistisen pienet.

Yksityiskohtaiset perustelut

Valiokunta ehdottaa, että pienpanimoita koskevassa alkoholi- ja alkoholijuomaverolain 9 §:ssä otettaisiin nykyistä paremmin huomioon pienpanimoiden erityisolosuhteet ja perusveron alennuksen tarve.

Valiokunta esittää, että perusveron alennuksia koskevia veroportaita säädettäisiin 1 momentissa yksi lisää ja että kunkin portaan soveltamisalaa ja alennusprosenttia korotettaisiin nykyisestä. Perusveroa alennettaisiin aina, kun lainkohdan yleiset soveltamisedellytykset täyttyisivät ja kun kalenterivuodessa tuotetun oluen kokonaismäärä olisi enintään 10 000 000 litraa. Valiokunta esittää lisäksi, että alennus laskettaisiin progressiivisesti niin, että korkeampi vero määrättäisiin vain siltä osin kuin tuotanto ylittää kussakin portaassa säädetyn määrän. 9 §:n 3 momentissa olevaa tuotantorajaa 5 500 000 litraa korotettaisiin vastaavasti 10 000 000 litraan.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että 1. lakiesitys hyväksytään muuttamattomana,

että 2. lakiesitys hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena, paitsi että lisäksi hyväksytään alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain

9 §:n 1 ja 3 momentti muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset) ja

että lakialoitteet LA 122/2003 vp ja LA 123/2003 vp hylätään.

Valiokunnan muutosehdotukset

2.

Laki

alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1471/1994) 3 §:n 3 ja 4 kohta, 9 §:n 1 ja 3 momentti sekä lain liitteenä oleva verotaulukko, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 3 kohta laissa 1026/1997, 9 §:n 1 momentti laissa 571/1997 ja lain liitteenä oleva verotaulukko laissa 921/2001, sekä lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 308/1997 ja mainitussa laissa 1026/1997, uusi 3 a kohta ja uusi 2 momentti, seuraavasti:

3 §
(Kuten HE)

9 § (Uusi)

Jos verovelvollinen esittää luotettavan selvityksen siitä, että olut on tuotettu oikeudellisesti ja taloudellisesti muista saman toimialan yrityksistä riippumattomassa yrityksessä, jonka kalenterivuoden aikana tuottaman oluen määrä on enintään 10 000 000 litraa, oluesta suoritettava alkoholijuomaveron perusveroa alennetaan:

1) 50 prosentilla siltä osin kuin yrityksen kalenterivuoden aikana tuottaman oluen määrä on enintään 200 000 litraa;

2) 30 prosentilla siltä osin kuin yrityksen kalenterivuoden aikana tuottaman oluen määrä on yli 200 000 mutta enintään 3 000 000 litraa;

3) 20 prosentilla siltä osin kuin yrityksen kalenterivuoden aikana tuottaman oluen määrä on yli 3 000 000 mutta enintään 5 500 000 litraa;

4) 10 prosentilla siltä osin kuin yrityksen kalenterivuoden aikana tuottaman oluen määrä on yli 5 500 000 mutta enintään 10 000 000 litraa.

— — — — —
Jos kaksi 1 momentissa tarkoitettua yritystä tai useampi tällainen yritys harjoittaa keskenään tuotannollista tai toiminnallista yhteistyötä, sen ei katsota merkitsevän, että yritysten välillä on oikeudellinen tai taloudellinen riippuvuusuhde. Tuotannolliseksi ja toiminnalliseksi yhteistyöksi katsotaan oluen valmistuksessa tarvittavien raaka-aineiden ja tarvikkeiden hankinta sekä oluen pakkaaminen, markkinointi ja jakelu. Tätä momenttia sovellettaessa edellytyksenä kuitenkin on, että yritysten kalenterivuoden aikana tuottaman oluen yhteismäärä on enintään 10 000 000 litraa.

—————
VEROTAULUKKO
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Olavi Ala-Nissilä /kesk	Kimmo Sasi /kok
vpj.	Matti Ahde /sd	Anni Sinnemäki /vihr
jäs.	Eva Biaudet /r	Irja Tulonen /kok (osittain)
	Jari Koskinen /kok	Jukka Vihriälä /kesk (osittain)
	Pekka Kuosmanen /kok	vjäs. Arto Bryggare /sd (osittain)
	Reijo Laitinen /sd (osittain)	Klaus Hellberg /sd (osittain)
	Maija-Liisa Lindqvist /kesk	Susanna Huovinen /sd
	Mika Lintilä /kesk	Bjarne Kallis /kd
	Pekka Nousiainen /kesk	Esko Kiviranta /kesk
	Iivo Polvi /vas	Mikko Kuoppa /vas
	Virpa Puisto /sd (osittain)	Maija Perho /kok (osittain)
	Markku Rossi /kesk	Pia Viitanen /sd (osittain).

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.

VASTALAUSE 1

Perustelut

Hallitus esittää alkoholiveron alennusta siten, että se painottuu väkeviin juomiin, kun taas viinin ja oluen veronalennus jäisi vähäisemmäksi. Lähtökohtana ja perusteena alennukselle on, että Suomi ei enää saa rajoittaa tähänastiseen tapaan ei-kaupallista alkoholijuomien tuontia toisesta unionimaasta ja toisaalta Viro liittyy ensi vuonna unioniin. Kuten hallituksen esityksestä ilmenee, uudet tuomisrajoitukset ovat sangen korkeat, minkä lisäksi on muistettava, että perustelusta syystä kuten häihin tai syntymäpäiviin varautumisen takia ne on mahdollista ylittää; näin on siis syntynyt aivan oleellisesti uusi tilanne, kun meriyhteys Tallinnaan on ajallisesti lyhyt ja hinnaltaan edullinen.

Sekä hallituksen esitys että sosiaali- ja terveysvaliokunnan lausunto tuovat esille esitetyn suurusten alennusten kansanterveydelliset haitat, minkä lisäksi hallitus on arvioinut verotuottojen vähenemisen tuontirajoitusten poistumisen ja veronalennusten seurauksena. Sosiaali- ja terveysvaliokunta on lausunnossaan tuonut esille huolensa alkoholiveron alentamisen seurauksena syntyvän kulutuksen kasvun aiheuttamista sosiaalisista ja terveydellisistä haitoista. Valitettavasti sosiaali- ja terveysvaliokunta ei ole arvioinut sitä, miten veroja tulisi eri alkoholilaatujen osalta muuttaa; valiokunta viittaa kuitenkin tarpeeseen tarvittaessa reagoida nopeasti veroa nostaan.

Valtiovarainvaliokunnassa esitimme väkevien juomien veronalennuksen puolittamista pyrkien tällä esityksellä turvaamaan jonkin verran korkeamman verotuoton ja vähentämään kulutuksen kasvua sekä siitä koituvia haittoja. Arvioimme, että pienemmällä väkevien juomien veronalennuksella ei oleellisesti lisätä näiden juomien tuomista Virosta hallituksen esitykseen verrattuna, mutta kyetään kuitenkin hillitsemään kulutuksen lisääntymistä niiden joukossa, jotka hankkivat juomansa kotimaasta. Sen sijaan arvioimme, että ei ole mahdollista jättää vä-

kevien juomien veroa ennalleen — niin kuin toivottavaa olisi sekä valtiontalouden että kansanterveyden kannalta — sillä tällöin laajamittainen juomien tuonti Virosta tulisi liian houkuttelevaksi. Siksi emme ole voineet yhtyä näkemyksiin, joiden mukaan veroa ei tarvitsisi lainkaan alentaa. Olemmekin esittäneet muutosta lain liitteenä olevaan verotaulukkoon.

Tässä yhteydessä on syytä kiinnittää huomiota siihen, että Euroopan komissio on päättänyt lähettää muodollisen tietopyynnön Espanjalle ja Isolle-Britannialle siitä, miten nämä noudattavat EU:n valmisteveroja ja rajat ylittävää ostamista koskevaa lainsäädäntöä. Komissio ilmaisee huolensa siitä, että nämä maat vaarantavat kansalaisten oikeuden ostaa hyödykkeitä toisesta jäsenmaasta ja Ison-Britannian tapauksessa kyse on ei-kaupallisesta tuonnista muille ja tällaisten tuomisten takavarikoinnista. Mikäli komission näkemys, että tiukasti omaa käyttöä koskevien tuontimäärien lisäksi asianomainen voisi tuoda jonkin määrän myös toisten omaan käyttöön, on oikea, muuttuvat alkoholijuomien hankintaedellytykset oleellisesti, eikä tällöin asiallisesti ottaen voida millään tavoin estää juomien tuomista tosiasiallisesti "pientä vaivanpalkkaa" vastaan. Tästä syystä ehdotimme lausumaa valiokunnan mietintöön.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme

että valiokunnan mietintöön sisältyvä 1. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisena,

että valiokunnan mietintöön sisältyvä 2. lakiehdotus hyväksytään muutoin sellaisenaan, mutta lain liitteenä oleva verotaulukko muutettuna (Vastalauseen muutosehdotus) ja

että hyväksytään yksi lausuma (Vastalauseen lausumaehdotus).

*Vastalauseen muutosehdotus***2.****Laki****alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1471/1994) 3 §:n 3 ja 4 kohta, 9 §:n 1 ja 3 momentti sekä lain liitteenä oleva verotaulukko, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 3 kohta laissa 1026/1997, 9 §:n 1 momentti laissa 571/1997 ja lain liitteenä oleva verotaulukko laissa 921/2001, sekä
lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 308/1997 ja mainitussa laissa 1026/1997, uusi 3 a kohta ja uusi 2 momentti, seuraavasti:

3 ja 9 §
 (Kuten VaVM)

VEROTAULUKKO

Etyylialkoholipitoisuus tilavuusprosentteina	Tuoteryhmä	Veron määrä
<i>Olut</i>	11.	1,68 senttiä senttilitralla etyylialkoholia
— yli 0,5 mutta enintään 2,8	12.	19,45 senttiä senttilitralla etyylialkoholia
— yli 2,8		
<i>Viinit ja muut käymisteitse valmistetut alkoholijuomat:</i>		
— yli 1,2 mutta enintään 2,8	21.	4,54 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 2,8 mutta enintään 5,5	22.	103,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 5,5 mutta enintään 8,0	23.	152,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 8,0 mutta enintään 15	24.	212,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
<i>Viinit</i>		
— yli 15 mutta enintään 18	25.	212,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
<i>Välituotteet</i>		
— yli 1,2 mutta enintään 15	31.	257,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 15 mutta enintään 22	32.	424,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
<i>Etyylialkoholi</i>		
tullitariffin nimikkeeseen 2208 kuuluvat tuotteet:		
— yli 1,2 mutta enintään 2,8	41.	1,68 senttiä senttilitralla etyylialkoholia
— yli 2,8	45.	36,41 senttiä senttilitralla etyylialkoholia
muut	46.	39,35 senttiä senttilitralla etyylialkoholia

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin sen estämiseksi, ettei alkoholijuomien tuontia toisesta unionimaasta omaan käyttöön tulkittaisi niin, että siihen sisältyy myös ei-kaupallinen tuonti jonkun toisen omaan käyttöön.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2003

Iivo Polvi /vas
Mikko Kuoppa /vas

VASTALAUSE 2

Perustelut

Alkoholijuomien hinnan alentamisella on suora vaikutus kansanterveyteen. Alkoholien kulutus on viime vuosikymmeninä ollut koko ajan kasvussa, ja hallituksen esityksen mukaan hinnan alennus nostaisi kulutuksen yli 11 litraan asukasta kohden vuodessa. Väestön enemmistön osalta alkoholien hinnalla ei liene suurta merkitystä alkoholien kulutukseen, koska sitä rajoittavat jo nyt muut syyt. Eniten hinnan alennus vaikuttaa niiden suurkuluttajien kulutukseen, jotka käyttävät jo nyt pääosan liikenevistä rahoistaan alkoholiin. Toinen ryhmä, jonka kulutusta alkoholien hinta merkittävästi jarruttaa, on nuoret.

Suomessa on korkeaa alkoholijuomaveroa perusteltu kansanterveydellisten syiden lisäksi väkivaltarikollisuussyillä. Maassamme on alkoholien suurkuluttajia tällä hetkellä noin 400 000. Esitys alkoholiverosta lähes kaksinkertaistaisi suurkuluttajien määrän, eli sen arvioidaan nousevan jopa 600 000:een. Alkoholiveron alennus lisäisi naisiin ja lapsiin kohdistuvaa perheväkivaltaa sekä huostaanottoja ja syventäisi monien perheiden pahoinvointia. Alkoholien käytön seurauksena kuolee Suomessa vuosittain tällä hetkellä 3 000—3 500 ihmistä. Veron alennuksen seurauksena arvioidaan kuolevien määrän lisääntyvän 600:lla. Alkoholiveroalennusesitys on näiden esimerkkien valossa katsottuna sosiaali- ja terveyspoliittisesti täysin kestävä.

Erityisen ongelmallinen on väkevien alkoholijuomien alkoholiveron alentaminen 44 prosentilla. Esityksellä ollaan tekemässä Suomesta uudestaan viinamaata. Viime vuosikymmenten aikana ovat miedot alkoholijuomat kasvattaneet yhä enemmän suosiotaan. Sen sijaan väkevien alkoholijuomien eli ns. viinosten kulutus on 1980-luvulta asti ollut koko ajan laskussa. Nyt päädytään tilanteeseen, jossa alkoholien hinta on alin viinassa, kun aiemmin hintapolitiikalla pyrittiin suosimaan mietoja alkoholijuomia.

Viinan hinnan voimakasta alentamista perustellaan sillä, että sen osalta tuonti ulkomailta on

kannattavinta ja helpointa. Todennäköisesti viinan hinnan alentaminen sopeutumiskäytön jälkeen johtaa siihen, että viinaa tuodaan turistikäytönä enemmän kuin sitä tuotaisiin ilman viinanjuontia suosivaa hintamuutosta. Tämä johtuu siitä, että hintaero esimerkiksi Viroon jää yhä niin suureksi, että ne kotitaloudet, joissa alkoholi kulutetaan lähinnä viinana, tuovat joka tapauksessa täyden lastin. Kun viinaa ensisijaisena alkoholijuomanaan käyttävien määrä kasvaa, kasvaa myös tuliaisviinojen tuovien osuus.

Viinan hinnan voimakkaan alentamisen myötä lisäksi ongelmakäyttäjien, alkoholisten, juomapatkettien tulevat todennäköisesti pitenemään, asiantuntijan arvion mukaan noin 30 prosentilla. Alkoholismille on oleellista lähes täydellisen käytön hallinnan puutteen vuoksi, että alkoholisten juomapatkettien katkeaminen vasta varojen loppumiseen. Tämä johtaa taas terveydellisten ja sosiaalisten haittojen oleelliseen lisääntymiseen. Tällaisia ovat mm. pidemmät ja vaikeammat katkaisuhoidot, lisääntyvät alkoholipsykoosit ja epileptiset kohtaukset sekä somaattiset komplikaatiot kuten infektiot, vammat, maksavauriot ja haimatulehdukset. Myös sosiaaliset ongelmat, jotka kohdistuvat etupäässä alkoholisten läheisiin, kasvavat.

Alkoholiveron määrätymisperusteita tulee muuttaa siten, että mietojen alkoholijuomien osalta veroja alennetaan valiokunnan mietinnön mukaisesti, mutta väkevien alkoholijuomien veroa ei muuteta nykyisestä.

Esityksen mukaan alkoholien veroton tuontioikeus koskee ainoastaan tuontia omaan käyttöön. Järjestelmädirektiivin mukaan jäsenvaltio voi näyttää varten vahvistaa määrät, joiden perusteella arvioidaan tuonnin yksityistä tai kaupallista luonnetta. Jotta tuonnin luonnetta voidaan käytännössä arvioida, tullille tulee säätää mahdollisuus rekisteröidä sellaiset yksityishenkilön omaan käyttöön tuomat alkoholimäärät, jotka ylittävät järjestelmädirektiivissä säädettyjen määrien mukaan väkevien alkoholi-

juomien osalta 10 litraa, välituotteiden osalta 20 litraa, viinien osalta 90 litraa tai oluen osalta 110 litraa.

Todellista tehokasta alkoholin käyttöön ja kansanterveyteen vaikuttavaa alkoholipolitiikkaa saadaan alkoholin hintaa ja saatavuutta sääntelemällä. Myös valiokunta toteaa mietinnössään, että alkoholin verotus on kohtalaisen tehokas ja käytetty keino terveystieteiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Se myös huomauttaa, että veronalennusten painottaminen väkeviin juomiin ei vastaa aikaisemmin valittua linjaa. Kun alkoholia käsitellään Euroopan unionin piirissä sisämarkkinoiden ja tavaroiden vapaan liikkuvuuden näkökulmasta, menevät kaupalliset ja kilpailunäkökohdat aina muiden, kuten kansanterveydellisten näkökohtien edelle. Jotta

pystyttäisiin todella tekemään myös kansanterveydellisesti tehokasta alkoholipolitiikkaa, tulisikin hallituksen pyrkiä siihen, että väkevät alkoholijuomat poistetaan sisämarkkinasääntelyn piiristä.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että valiokunnan mietintöön sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Vastalauseen muutosehdotukset) ja

että lisäksi hyväksytään vastalauseen mukainen lausuma (Vastalauseen lausumaehdotus).

Vastalauseen muutosehdotukset

1.

Laki

valmisteverotuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun valmisteverotuslain (1469/1994) 5 §, 18 § ja sen edellä oleva väliotsikko, 22 §:n 2 momentti ja 35 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 18 § laeissa 900/1995 ja 1020/2002, 18 §:n edellä oleva väliotsikko mainitussa laissa 900/1995, 22 §:n 2 momentti laissa 1016/1998 ja 35 §:n 2 momentti laissa 1016/1998, sekä

lisätään 13 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 900/1995 ja laissa 1265/1996, uusi 5 momentti, sekä lakiin uusi 18 b ja 19 a § seuraavasti:

5 ja 13 §
(Kuten VaVM)

Yksityishenkilön tuomiset

18 §
(1 ja 2 mom. kuten VaVM)

Arvioitaessa sitä, onko yksityishenkilön mukanaan Suomeen tuomat tuotteet katsottava tulevan hänen omaan käyttöönsä vai kaupalliseen tai

muuhun elinkeinotarkoitukseen, huomioon otetaan tuotteiden haltijan kaupallinen asema ja hallussapidon syyt, tuotteiden sijaintipaikka ja käytetty kuljetustapa, tuotteisiin liittyvät asiakirjat, tuotteiden luonne sekä tuotteiden määrä ja muut näihin verrattavat asiaan vaikuttavat seikat. *Tulli voi rekisteröidä arviointia varten sellaiset yksityishenkilön omaan käyttöön tuomat alkoholimäärät, jotka ylittävät alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1474/1994)*

määritelmien mukaisesti väkevien alkoholi-
juomien osalta 10 litraa, välituotteiden osalta
20 litraa, viinien osalta 90 litraa tai oluen osal-
ta 110 litraa.
(4 mom. kuten VaVM)

18 b, 19 a, 22 ja 35 §
(Kuten VaVM)

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

2.

Laki

alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain
(1471/1994) 3 §:n 3 ja 4 kohta, 9 §:n 1 ja 3 momentti sekä lain liitteenä oleva verotaulukko,
sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 3 kohta laissa 1026/1997, 9 §:n 1 momentti laissa 571/1997 ja lain
liitteenä oleva verotaulukko laissa 921/2001, sekä
lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 308/1997 ja mainitussa laissa 1026/1997, uusi 3 a
kohta ja uusi 2 momentti, seuraavasti:

3 ja 9 §
(Kuten VaVM)

VEROTAULUKKO

Etyylialkoholipitoisuus tilavuusprosent- teina	Tuote- ryhmä	Veron määrä
<i>Olut</i>	11.	1,68 senttiä senttilitralla etyylialkoholia
— yli 0,5 mutta enintään 2,8	12.	19,45 senttiä senttilitralla etyylialkoholia
— yli 2,8		
<i>Viinit ja muut käymisteitse valmistetut alkoholijuomat:</i>		
— yli 1,2 mutta enintään 2,8	21.	4,54 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 2,8 mutta enintään 5,5	22.	103,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 5,5 mutta enintään 8,0	23.	152,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 8,0 mutta enintään 15	24.	212,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
<i>Viinit</i>		
— yli 15 mutta enintään 18	25.	212,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
<i>Välituotteet</i>		
— yli 1,2 mutta enintään 15	31.	257,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 15 mutta enintään 22	32.	424,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa

VEROTAULUKKO*Etyylialkoholi*

tullitariffin nimikkeeseen 2208 kuuluvat
tuotteet:

— yli 1,2 mutta enintään 2,8	41.	1,68 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
— yli 2,8	45.	50,46 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
muut	46.	50,46 senttiä senttilitralta etyylialkoholia

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin väkevien alkoholi-juomien poistamiseksi puhtaan sisämarkkinasääntelyn piiristä Euroopan unionissa.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2003

Anni Sinnemäki /vihr

VASTALAUSE 3

Perustelut

Hallituksen esitys (HE 80/2003 vp) alkoholiverotuksen keventämisestä tarkoittaa hyvin merkittävää muutosta Suomen tähän saakka harjoittaman alkoholipolitiikan linjaan. Alkoholipolitiikkamme on noudattanut pohjoismaista käytäntöä, johon on keskeisenä osana sisältynyt valtion vähittäismyöntimonopoli ja korkea hintataso. Alkoholien kulutus onkin harjoitetun politiikan seurauksena pysynyt Pohjoismaissa alhaisemmalla tasolla kuin Keski-Euroopan maissa.

Suomen EU-jäsenyysneuvotteluissa sovitun siirtymäajan päättymisen jälkeen radikaalisti kasvavat alkoholien matkustajatuomisten määrät ja Viron tuleva EU-jäsenyys merkitsevät hyvin suurta haastetta maamme alkoholipolitiikalle. Tarjolla on vain huonoja ja erittäin huonoja vaihtoehtoja.

Hallituksen esitys perustuu yksioikoiseen olettamukseen siitä, miten kuluttajat tulevat reagoimaan uusien tuontimääräysten ja Viron EU-jäsenyyden tultua voimaan. Näiden olettamusten perusteella hallitus esittää 33 prosentin alennusta alkoholiveroon siten, että suurin alennus tulee väkevien viinosten osalle. Tämä tulee johtamaan muutoksiin kulutuksen rakenteessa niin, että väkevien juomien kulutuksen suhteellinen osuus kasvaa ja mietojen vähenee.

Kuitenkin Suomessa alkoholipolitiikan yhtenä keskeisenä tavoitteena on viime vuosina ollut muuttaa kulutusta kohti miedompia alkoholijuomia, ja siinä on myös onnistuttu. Näin edellä kuvattu myönteinen muutos kulutuksen rakenteessa on suuressa vaarassa kääntyä päinvastaiseksi, sillä erityisesti ongelmakulutuksen kohdalla on alkoholien hinnalla merkittävä vaikutus ostettavan tuotteen valintaan.

Pahimmillaan hallituksen valitseman ratkaisun seurauksena toteutuvat kaikki mahdolliset uhkakuvat. Nyt esitetyn hinnanalennuksen on arvioitu lisäävän kotimaan vähittäismyyntiä arviolta 1,5 litraa sataprosenttiseksi alkoholiksi muutettuna asukasta kohti laskettuna. Kuitenkin

samalla hintaero Viron viinaan verrattuna on alennuksenkin jälkeen niin iso, että se merkitsee alkoholintuonin merkittävää kasvua veronalennuksesta huolimatta. Näin ollen sekä kotimainen vähittäismyynti että ulkomaantuonti lisääntyvät kumpikin.

Hallitus arvioi, että mikäli alkoholiveroa ei lainkaan nyt alennettaisi, rahdattaisiin nykytilanteeseen verrattuna lisää 2,5 litraa puhdasta alkoholia asukasta kohden laskettuna. Kun alkoholien kokonaiskulutuksen arvioidaan tässä laskelmassa nousevan 11 litraan asukasta kohti, voidaan päätellä, että suurin osa suomalaisista kuitenkin edelleen ostaisi alkoholin kotimaasta pahimmankin viinaralliskenaarion vallitessa.

Hallitus pitää esitystään ainoana järkevänä ratkaisuna. Toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja on kuitenkin useampia. Vaikka hallituksen esitys on yksimielinen, ovat eräät ministerit julkisesti ilmoittaneet, etteivät he pidä sitä parhaana ratkaisuna etenkin veronalennuksen painotuksen osalta.

Ruotsi, joka on lähes yhtä tukalassa tilanteessa kuin Suomi, ei ole vielä esittänyt mitään alennusta omaan alkoholiverotukseensa, vaikka Tanska alensi väkevien viinosten veroa Saksan tasolle tämän vuoden lokakuun alussa. Väkevien viinosten hintataso on muutoksen jälkeen Tanskassa noin puolet Ruotsin hintatasosta. Etelä-Ruotsin sikäläisen Alkon lokakuun myynti laski absoluuttiseksi alkoholiksi muutettuna vain 3,5 prosenttia. Väkevien juomien myynti laski 17,2 prosenttia, kun taas muiden alkoholijuomien myynti siellä jonkin verran nousi.

Ruotsi pitää luonnollisesti valitsemaansa "odotetaan ja katsotaan" -linjaa parhaana ratkaisuna tässä tilanteessa. Perustelut ratkaisulle ovat käänteiset verrattuna Suomen hallitukseen. Meillä hallitus perustelee ratkaisuaan sillä, että jos veronalennukseen ei ryhdytä, siitä seuraa työpaikkojen menetystä eikä syntynyttä harmaata tuontia voida sen jälkeen enää poistaa. Ruotsissa taas perustellaan odottamista sillä, että jos

nyt alennetaan veroa, kasvaa kulutus hallitsemattomasti eikä sitä enää sen jälkeen saada alas.

Alkoholituotteiden hinnalla on vähäinen merkitys kohtuukäyttäjille, johon ryhmään valtaosa suomalaisista kuuluu. Verraten suuri merkitys sillä on nuorille, joiden kulutus veronalennuksen johdosta todennäköisesti tulee nousemaan merkittävästi. Koska hinnanalennus joka tapauksessa johtaa kulutuksen kasvuun kaikissa käyttäjäryhmissä, tulee se olemaan erityisen haitallinen niille, jotka jo tällä hetkellä ovat vaaravyöhykkeellä tulla suurkuluttajiksi. Suurkuluttajien ja alkoholikuolemien määrä tulee tästä johtuen kasvamaan ja pahimmassa tapauksessa huomattavasti.

Taloudellisesti hallituksen esitys merkitsee vuosittain lähes 300 miljoonan euron veronmenetystä. Kuitenkaan esitys ei ole ensi sijassa verokysymys, vaan sillä on laajat kansanterveystä, sosiaaliturvaa, yleistä turvallisuutta sekä perheiden ja lasten hyvinvointia koskevat vaikutuksensa.

Kansanterveydellisten ja sosiaalisten haittojen ohella hallituksen esitys tulee lisäksi johtamaan myös mm. seuraaviin haittavaikutuksiin:

- väkivaltarikollisuuden lisääntymiseen
- yleisten paikkojen häiriöiden lisääntymiseen
- rattijuopumusten ja kuolonkolarien määrän lisääntymiseen
- työtapatuormien määrän lisääntymiseen.

Nykyiselläkään tasolla alkoholiveron tuotto ei korvaa alkoholin yhteiskunnalle aiheuttamia kustannuksia. Menoiksi arvioidaan nykyisin noin 4,5 miljardia euroa vuodessa, kun alkoholiverotulot ovat 1,5 miljardia euroa. Alkoholin käytöstä aiheutuvat kustannukset ovat siis noin kolminkertaiset saataviin verotuloihin nähden. Näin ollen pelkän talousnäkökulmankin mukaan edullisinta olisi mahdollisimman alhainen alkoholin kulutus.

Monimuotoisten alkoholihaittojen maksajana on koko yhteiskunta — kunnat ja valtio, vakuu-

tusyhtiöt, työnantajat ja kotitaloudet. Kasvava kulutus tuo mukanaan lisää kustannuksia etenkin terveydenhuollon puolella, mutta suurimmat inhimilliset kärsimykset tulevat kokemaan uudet suurkuluttajat itse ja heidän perheenjäsenensä.

Hallituksen esityksestä puuttuu arvio sen kustannusvaikutuksista kuntien talouteen. Kunnat maksavat arviolta 80 prosenttia alkoholin haitoista, mutta ne eivät saa suoraan euroakaan alkoholiverotuloista. Kun kunnilla on jo muutenkin taloudellisia vaikeuksia selviytyä velvoitteistaan, tulee niillä olemaan erittäin suuria vaikeuksia kyvyssä hoitaa tulevaisuuden lisääntyvät päihdehaitat. Tätä näkökulmaa ei ole myöskään huomioitu Kansallisen terveysprojektin rahoituksessa.

Kristillisdemokraatit katsovat, että ennakoitua ns. viinarallia pitäisi hillitä muilla toimenpiteillä kuin yleisellä huomattavalla alkoholiveron alentamisella. Tarpeen olisi ollut mm. selvittää, olisiko mahdollista antaa Alkon paikallisiikelle mahdollisuus vapaammin itse hinnoitella tuotteitaan. Tämä olisi voinut johtaa siihen, että hinnat olisivat alhaisempia niissä Alkon liikkeissä, jotka sijaitsevat paikkakunnilla, joista kuluttajat herkimmin hakisivat ostoksensa ulkomailta.

Viinarallia olisi voitu myös aluksi hillitä ottamalla käyttöön ylimääräinen matkustajavero aikuisilta yhden päivän laivamatkoista.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella esitän,

että valiokunnan mietintöön sisältyvä 1. lakiehdotus hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisena ja

että valiokunnan mietintöön sisältyvä 2. lakiehdotus hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena, paitsi että siihen liittyvä verotaulukko poistetaan (Vastalauseen muutosehdotus).

Vastalauseen muutosehdotus

2.

Laki

alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1471/1994) 3 §:n 3 ja 4 kohta, 9 §:n 1 ja 3 momentti (*poist.*),
sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 3 kohta laissa 1026/1997, 9 §:n 1 momentti laissa 571/1997 (*poist.*),
sekä
lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 308/1997 ja mainitussa laissa 1026/1997, uusi 3 a kohta ja uusi 2 momentti, seuraavasti:

3 ja 9 §
(Kuten VaVM)

Voimaantulosäännös
(Kuten VaVM)

VEROTAULUKKO
(*Poist.*)

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2003

Bjarne Kallis /kd